

8. Yakymchuk A., Valyukh A. et al. (2020). Public Administration and Economic Aspects of Ukraine's Nature Conservation in Comparison with Poland. In: Kantola J., Nazir S., Salminen V. (eds) Advances in Human Factors, Business Management and Leadership. AHFE 2020. Advances in Intelligent Systems and Computing, vol 1209. Springer, Cham. Online 978-3-030-50791-6. Scopus.

9. Якимчук А.Ю., Валюх А.М., Пахаренко О.В. Стратегія інформаційного забезпечення управління еколого-економічною безпекою України в умовах військово-політичної нестабільності. Монографія. Рівне: НУВГП, 2020. 154 с.

10. Дії підрозділів ДСНС в умовах воєнного стану. навч. пос. Під заг. ред. проф. М.Ковалю. Львів: ЛДУ БЖД, 2023. 306 с. ISBN978-618-95365-0-2.

Базиліук Ігор Артурович

здобувач ступеня вищої освіти магістр

Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла
Коцюбинського

Волощук Олександр Сергійович

здобувач ступеня вищої освіти магістр

Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла
Коцюбинського

РОЗПОДІЛ ПОВНОВАЖЕНЬ МІЖ ОРГАНАМИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ: МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Розподіл повноважень між органами виконавчої влади є ключовим чинником для забезпечення ефективного державного управління, впливаючи на стабільність, функціонування та результативність роботи державного апарату. В умовах децентралізації, розвитку демократичних інститутів і оновлення управлінської системи ця тема набуває особливої актуальності. Від злагодженого розподілу повноважень залежить не лише дотримання законності та правопорядку, а й здатність держави швидко й ефективно реагувати на соціальні та економічні виклики. Ефективний розподіл функцій між центральними, регіональними та місцевими органами влади покращує надання державних послуг, зменшує бюрократизм та підвищує якість управлінських рішень.

Розподіл повноважень передбачає закріплення конкретних функцій за відповідними рівнями виконавчої влади — центральним, регіональним і місцевим. Дана концепція базується на принципах субсидіарності, децентралізації та децентралізованої відповідальності. Принцип субсидіарності дозволяє вирішувати питання на якомога нижчому рівні, тоді як децентралізація спрямована на зміцнення регіональних і місцевих владних структур, що дозволяє скоротити відстань між владою та громадянами [2, с. 73].

Методологія розподілу повноважень являє собою сукупність науково обґрунтованих підходів і методів, що застосовуються для визначення та розмежування функцій між різними органами виконавчої влади. Основою методологічного підходу є концепції субсидіарності, пропорційності та децентралізації, які забезпечують рівномірний розподіл відповідальності, прозорість у виконанні функцій і гнучкість у прийнятті рішень.

Основні методологічні підходи до розподілу повноважень базуються на правових і адміністративних механізмах, які передбачають не лише чітке визначення функцій, але й наявність контролю та координації між органами різного рівня, оскільки чітке визначення ролей та обов'язків дозволяє уникнути дублювання функцій і сприяє ефективності [3, с. 86].

Методологічні аспекти розподілу повноважень включають кілька підходів, серед яких функціональний підхід, що визначає повноваження на основі функцій, які має виконувати кожен рівень влади, методологія якого передбачає ідентифікацію сфер компетенції, що відноситься до центральних, регіональних та місцевих органів, для уникнення дублювання повноважень; структурний підхід розглядає розподіл повноважень через призму організаційної структури виконавчої влади та базується на розподілі функцій між організаційними одиницями і є особливо важливим для координації та комунікації між рівнями влади; результативний підхід оцінює доцільність надання певних повноважень, виходячи з кінцевого результату, його методологія передбачає моніторинг і оцінювання ефективності використання повноважень [4, с. 77].

Буглак Ю.О. виокремлює такі методи розмежування повноважень між органами державної влади та місцевого самоврядування:

нормативно-правові: розподіл повноважень здійснюється на конституційному та законодавчому рівнях, а також за допомогою актів Президента України. Це включає первинний розподіл (при створенні нових органів), перерозподіл (вторинний розподіл) і делегування повноважень;

судові: розмежування повноважень відбувається в результаті вирішення судових спорів, тлумачення законодавчих актів та перевірки їх на відповідність Конституції;

договірні: укладання адміністративних договорів та угод між органами державної влади та місцевого самоврядування [1, с. 129].

Проаналізувавши методологічний аспект розподілу повноважень, слід зазначити, що його може бути вдосконалено шляхом: застосування сучасних інформаційних технологій для збору даних, оцінювання ефективності та прогнозування потреб кожного рівня управління; застосування стратегічного підходу до розподілу повноважень, що дозволяє визначити пріоритети та довгострокові цілі для кожного рівня виконавчої влади; зміцнення кадрового потенціалу - розвиток професійної компетентності кадрів.

Отже, методологічний аспект розподілу повноважень між органами виконавчої влади є важливим інструментом, що визначає ефективність державного управління. На основі принципів субсидіарності, пропорційності та децентралізації формується методологія, яка дозволяє органам влади

різних рівнів ефективно співпрацювати та відповідати на суспільні потреби. Удосконалення методології розподілу повноважень забезпечить підвищення якості управлінських рішень, сприятиме оперативній реакції на виклики та підвищенню якості державних послуг для громадян.

Список використаних джерел

1. Буглак Ю.О. Форми, методи й критерії розмежування повноважень органів державної виконавчої влади та місцевого самоврядування. *Підприємництво, господарство і право*. Вип. 10. 2018. С. 127-130.
2. Зверяков М.І., Кухарська Н. О., Клевцевич Н. А., Шараг О. С. Стратегування регіонального розвитку: теорія, методологія, концепція: монографія. Одеса, 2019. 241 с.
3. Павленко О.П. Регіональні аспекти публічного управління: теорія та методологія стратегування: монографія. Миколаїв., 2020. 356 с.
4. Поліщук В.С. Особливості імплементації принципів нового державного менеджменту у країнах континентальної Європи. *Вісник НАДУ при Президентові України*. 2016. № 3(82). С. 76-82.

Байраківський Володимир Васильович

здобувач ступеня вищої освіти бакалавр
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

Лазор Олег Ярославович

доктор наук з державного управління, професор,
професор кафедри публічного управління та менеджменту
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА В ФЕДЕРАТИВНІЙ РЕСПУБЛІЦІ НІМЕЧЧИНА: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

Державна служба є основою ефективного управління, забезпечуючи стабільність, верховенство права та якісне надання послуг громадянам. Німеччина відзначається однією з найбільш розвинених і ефективних систем державного управління у світі, яка поєднує професіоналізм, прозорість та інноваційні підходи. Вивчення її досвіду є надзвичайно актуальним, адже дозволяє зрозуміти, які механізми сприяють стабільності та високій довірі громадян до влади. Особливо важливим це є для України, яка реформує свою державну службу, оскільки німецька модель може слугувати орієнтиром для підвищення ефективності та професіоналізації державного управління.